

Secció I - Comunitat Autònoma Illes Balears

1.- Disposicions generals

PRESIDÈNCIA DEL GOVERN

Núm. 26297

Llei 13/2000 de 21 de desembre, del Camí de Cavalls de Menorca.

EL PRESIDENT DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de les Illes Balears ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que s'estableix a l'article 27.2 de l'Estatut d'Autonomia, promulg la següent.

LLEI

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Malgrat que no es pot establir amb total exactitud l'origen del Camí de Cavalls, consta, en la documentació més antiga que es conserva, que el Camí de Cavalls, al llarg del segle XVIII, era utilitzat fonamentalment com un vial de traçat perimetral a tota l'illa de Menorca, amb una finalitat bàsica de defensa, que permetia a l'autoritat militar o governativa una bona vigilància de les costes i una bona comunicació i servei a les talaies, les bateries i altres fortificacions. Paral·lelament a aquest aprofitament militar, es pot constatar, que el Camí de Cavalls permetia llavors el pas lliure dels vianants sense excepció.

De la documentació històrica, en resulta amb claredat que el Camí de Cavalls era constituït com una servitud de pas per causes d'utilitat pública, que circumval·lava la costa menorquina i que, a vegades, passava per predis o finques privades. D'això hi ha un fidel reflex en els documents del Registre de la Propietat, provinents d'expedients de domini efectuats en el segle XIX.

Al llarg d'aquest segle i, especialment a les darreres dècades, el camí ha sofert un deteriorament seriós, a causa de la inexistència d'un manteniment adequat, així com d'un desús en determinats trams del traçat històric.

Tot això que s'ha exposat, juntament amb la consideració del Camí de Cavalls com una realitat històrica i cultural del poble de Menorca, implica la redacció d'una llei com a solució efectiva i prompta per a la recuperació i el restabliment d'aquest camí.

Aquesta regulació es dicta a l'empara de diversos títols de competències inclosos a l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, i potser els que hi són d'aplicació més directa són els que contenen l'article 10.3 i 10.21, que fan referència a la competència sobre el patrimoni paisatgístic d'interès per a la comunitat autònoma.

Aquesta llei té com a objecte establir un pas públic, establert sobre el traçat original del Camí de Cavalls, afecte al domini públic o servitud de pas, l'ús del qual és d'interès dels ciutadans, amb l'objecte de permetre'n l'ús general, lliure i gratuït, com a mitjà per aconseguir-ne la recuperació i el restabliment, i utilitzar amb aquesta finalitat tots els instruments legals que en conté l'articulat.

Títol preliminar. Disposicions generals

Article 1. Objectiu i definició

Constitueixen l'objecte d'aquesta llei l'establiment, la determinació, la protecció, la utilització i la policia del Camí de Cavalls, entès com a vial o pas públic, lliure i gratuït, la titularitat del qual s'atribueix al Consell Insular de Menorca.

Article 2. Naturalesa jurídica del Camí de Cavalls

El Camí de Cavalls està sotmès a la servitud pública de trànsit i, en conseqüència, és lliure, públic, d'accés i utilització gratuïts en els termes que assenyalava aquesta llei i el seu desplegament normatiu.

Article 3. Finalitats

1. L'actuació administrativa sobre el Camí de Cavalls perseguirà les finalitats següents:

- La delimitació concreta del traçat del Camí de Cavalls, en la qual es respectin, en tot allò que sigui possible, els antecedents històrics, així com fixar les variacions que siguin necessàries sobre el traçat original.
- Garantir el seu ús públic, comú i general.
- Assegurar-ne un ús racional i la conservació adequada, mitjançant l'adopció de mesures de manteniment i de protecció necessàries.
- Garantir la defensa i la integritat del Camí de Cavalls mitjançant l'exercici de totes les facultats administratives que siguin necessàries.
- Impulsar polítiques de sostenibilitat ambiental, d'educació ambiental i de divulgació.

2. Amb la finalitat de cooperar amb el consell insular i els ajuntaments de l'illa de Menorca a assegurar la integritat i adequada conservació del trànsit públic del Camí de Cavalls, el Govern de les Illes Balears instrumentarà ajuts econòmics i assistència tècnica per a la realització de totes aquelles accions que afavoreixin la consecució d'aquesta finalitat.

Títol I. Determinació, administració, ús i conservació del Camí de Cavalls.

Capítol 1. Determinació i administració del camí.

Article 4. Potestats administratives i relacions interadministratives

Corresponen al Consell Insular de Menorca les actuacions i potestats administratives en relació amb el Camí de Cavalls que s'indiquen a continuació:

- La potestat reglamentària, expropiatòria i de planificació.
- El dret i el deure d'investigar la situació dels terrenys que hi pertanyen.
- La delimitació i la fitació.
- La potestat de recuperació possessòria d'ofici.
- Qualsevol altres actuacions encaminades a la conservació, defensa i recuperació.

En el marc dels principis generals que han de regir les relacions interadministratives, l'administració de la comunitat autònoma, la de l'Estat, i la dels ajuntaments de l'illa, cooperaran amb el Consell Insular de Menorca en el manteniment del Camí de Cavalls, mitjançant la informació adequada i l'auxili en l'execució de tots els actes que en siguin necessaris. Els pressuposts generals de la comunitat autònoma consignaran anualment una partida pressupostària adequada per a la conservació, el manteniment i la millora del camí.

Article 5. Delimitació

1. Per a la delimitació del Camí de Cavalls, el Consell Insular de Menorca practicarà les delimitacions oportunes, d'acord amb el que es prescriu a continuació:

- La delimitació s'incoarà d'ofici, o a petició de persona interessada.
- L'inici dels expedients s'han de notificar al Govern de les Illes Balears, als ajuntaments que correspongui, a la Demarcació de Costes de l'Estat quan la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes, sigui d'aplicació als espais afectats d'actuació, als propietaris dels terrenys afectats i als propietaris confrontants, així com a qualsevol persona que acrediti la seva condició d'interessat.
- Així mateix, es procedirà a oferir-ne informació pública mitjançant exposició, a les dependències del consell insular i a les de l'ajuntament corresponent, durant el termini d'un mes, de la documentació expressiva de la delimitació provisional del traçat del camí.
- L'inici de l'expedient facultarà el consell insular a la realització, fins i tot en terreny privat, de tots els treballs de presa de dades i fitacions que siguin necessaris, sense perjudici de les indemnitzacions que es poguessin derivar de danys o perjudicis eventuais causats i a resultes de la delimitació que se n'aprovi definitivament.
- Els expedients, abans de la seva finalització, seran exposats a informació pública. Així mateix, els interessats i les administracions assenyalades a l'apartat b) anterior tenen dret a audiència, per un termini de deu dies, prèviament a la finalització dels expedients de delimitació.

2. L'aprovació de la delimitació durà implícita la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació dels béns de titularitat privada als efectes prevists en la legislació d'expropiació forçosa.

Article 6. Fitar-ne els límits

- L'aprovació de la delimitació, prèvia l'ocupació, donarà lloc a la fitació.
- Correspondrà al consell insular, en col·laboració amb els municipis afectats, mantenir senyalitzat i delimitat degudament el camí.

Capítol 2. Modificacions del traçat.

Article 7. Modificació del traçat

- Havent establert el traçat del Camí de Cavalls, excepcionalment i de forma motivada, es podrà variar o desviar sempre que s'asseguri el manteniment i la continuïtat d'aquest.
- A aquests efectes se seguirà el procediment establert a l'article 5 d'aquesta llei.

Capítol 3. Ús, conservació i reparació.

Article 8. Usos

1. El Camí de Cavalls és destinat principalment al pas de vianants, a la pràctica del senderisme, la cavalcada i altres modalitats esportives i d'oci que en siguin compatibles amb la preservació, conservació i integritat. El consell insular regularà, mitjançant l'ordenança corresponent, les condicions de l'exercici

d'aquests usos.

2. Queda prohibida la utilització del Camí de Cavalls mitjançant qualsevol tipus de vehicle motoritzat, excepte casos d'interès públic.

Article 9. Deure de conservació i col·laboració dels particulars.

1. Els particulars tendran l'obligació d'usar racionalment i adequadament el Camí de Cavalls, en els termes prevists en aquesta llei.

2. Els particulars tendran l'obligació de denunciar els fets pertorbadors o els actes que atemptin contra el Camí de Cavalls dels quals s'assabentessin, així com de comparèixer davant dels òrgans i serveis administratius del Consell Insular de Menorca en tots aquells procediments administratius relacionats amb el Camí de Cavalls quan se'n requereixi la presència.

Títol II. Règim sancionador.

Article 10. Disposicions generals

1. Les accions i omissions que infringeixin les previsions d'aquesta llei generaran el deure de restauració de la realitat alterada i de reparació del dany causat, sense perjudici de l'acció administrativa de recuperació possessòria i de les altres responsabilitats exigides en via penal, civil, o en un altre ordre, en què puguin incórrer els responsables.

2. Quan no sigui possible determinar el grau de participació de les diferents persones que haguessin intervingut en la realització de la infracció, la responsabilitat serà solidària.

3. En cap cas es produirà una doble sanció pels mateixos fets i en funció dels mateixos interessos públics protegits.

4. Per a la imposició de les sancions previstes en aquesta llei seguirà, en el marc de la normativa bàsica de l'Estat, el procediment establert pel Govern de les Illes Balears.

Article 11. Reparació de danys

1. Sense perjudici de les sancions penals o administratives que siguin procedents, la persona responsable haurà de reparar-hi el dany causat. La reparació tindrà com a finalitat reposar el Camí a l'estat previ a la comissió del dany causat i, en cas que això no sigui possible, aquesta tindrà per objecte una acció de restauració anàloga en qualsevol altre lloc al llarg del traçat del Camí de Cavalls.

2. Així mateix, l'administració del Consell Insular de Menorca podrà subsidiàriament procedir a la reparació per compte de l'infractor i a costa d'aquest. En tot cas, l'infractor haurà de pagar tots els danys i perjudicis ocasionats en el termini que, en cada cas, es fixi a la resolució corresponent.

Article 12. Qualificació de les infraccions

1. Les infraccions es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

2. Són infraccions molt greus:

a) L'alteració en les fites o indicadors de qualsevol classe, destinats a l'assenyalament dels límits del Camí de Cavalls.

b) L'edificació o execució no autoritzada de qualsevol tipus d'obres en el terreny del Camí de Cavalls.

c) La instal·lació d'obstacles sense autorització o la realització de qualsevol tipus d'actes que impedeixi totalment el trànsit i l'ús del Camí de Cavalls.

d) L'incompliment de les obligacions contingudes a l'article 9 d'aquesta llei o qualsevol altra actuació que causi danys greus o un deteriorament rellevant del Camí de Cavalls o que impedeixi totalment el seu ús.

3. Són infraccions greus:

a) La realització d'abocaments en l'àmbit delimitat del Camí de Cavalls.

b) La tala no autoritzada d'arbres.

c) La realització d'obres o instal·lacions no autoritzades de naturalesa provisional.

d) L'obstrucció de l'exercici de les funcions de policia, inspecció o vigilància previstes a la present llei.

4. Són infraccions lleus:

a) Les accions o omissions que causin danys o deterioraments al Camí de Cavalls, sense impedir-ne l'ús.

b) L'incompliment total o parcial de les prohibicions establertes a la present llei i l'omissió de les actuacions que fossin obligatòries conforme a la llei, el seu reglament i planejament que la desenvolupin.

Article 13. Sancions

1. Les infraccions tipificades a l'article 12 seran sancionades amb les següents multes:

a) Infraccions molt greus, multa de 5.000.001 a 25.000.000 de pessetes.

b) Infraccions greus, de 100.001 a 5.000.000 de pessetes.

c) Infraccions lleus, de 10.000 a 100.000 pessetes.

2. Les sancions s'imposaran atenent la seva repercussió o la seva transcendència pel que respecta a la seguretat de les persones i els béns, així com a l'impacte ambiental i a les circumstàncies del responsable, el seu grau de culpa, reincidència, participació, beneficis que hagués obtingut i resta de circumstàncies previstes a l'article 131.3 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

3. Les sancions imposades per infraccions molt greus, una vegada fermes, seran publicades en la forma que es determini reglamentàriament.

Article 14. Responsabilitat penal

Quan la infracció pugui ser constitutiva de delictes o falta, se'n donarà trasllat al Ministeri Fiscal i se suspendrà la tramitació del procediment sancionador mentre l'autoritat judicial no hagi dictat sentència ferma o resolució que posi final al procés.

La sanció penal exclourà la imposició de sanció administrativa en els casos en què s'apreciï la identitat del subjecte del fet i del fonament. Si no s'hagués estimat l'existència de delictes o falta, l'òrgan competent continuarà, si escau, l'expedient sancionador tenint en compte els fets declarats provats en la resolució ferma de l'òrgan judicial competent.

Article 15. Prescripció d'infraccions i sancions

1. Les infraccions administratives contra el que disposa la present llei prescriuran: en el termini màxim de cinc anys les més greus; en el de tres anys les greus; i en el d'un any les lleus.

2. Les sancions imposades per haver comès faltes molt greus, prescriuran als tres anys, mentre que les imposades per faltes greus o lleus ho faran als dos anys o a l'any respectivament.

El termini de prescripció de les infraccions començarà a comptar des del dia en què s'hagi comès la infracció o des del dia en què finalitzi l'acció.

Article 16. Competència sancionadora

El Consell Insular de Menorca serà competent per instruir i dictar resolució sobre els expedients sancionadors, així com per adoptar les mesures cautelars o provisionals destinades a assegurar l'eficàcia de la resolució final que pogués recaure.

Disposició addicional. Règim dels trams del Camí de Cavalls que travessin parcs naturals o àrees naturals d'especial interès.

L'ús que es doni als trams del Camí de Cavalls que travessin els terrenys ocupats per un parc natural o espais naturals d'especial interès estarà determinat pel pla d'ordenació dels recursos naturals o els plans especials de protecció, que hauran d'assegurar en qualsevol cas el manteniment de la integritat superficial dels trams del Camí de Cavalls, la idoneïtat dels itineraris dels traçats i del seu ús.

Disposició final primera

Correspon al Consell Insular de Menorca i al Govern de les Illes Balears, a l'àmbit de les seves respectives competències, dictar les disposicions i aprovar els instruments de planejament que siguin necessaris per al desenvolupament de la present llei.

Disposició final segona

La present llei entrarà en vigor el dia següent a aquell en què es publiqui en el *Bulletí Oficial de les Illes Balears*.

Per tant, ordén que tots els ciutadans guardin aquesta llei que els tribunals i les autoritats als quals pertoquei la faciguardar.

Palma, a vint-i-ú de desembre de dos mil

EL PRESIDENT,
Francesc Antich i Oliver

La Consellera de Medi Ambient,
Margalida Rosselló Pons

— o —

Núm. 26299

Llei 14/2000 de 21 de desembre, d'Ordenació Territorial.

EL PRESIDENT DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de les Illes Balears ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que s'estableix a l'article 27.2 de l'Estatut d'Autonomia, promulg la següent.